

Dokument zasedanja

B10-0080/2024

4.10.2024

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 136(2) Poslovnika

o povečanju odpornosti Moldavije proti ruskemu vmešavanju pred bližajočimi se predsedniškimi volitvami in ustavnem referendumu o vstopu v EU (2024/2821(RSP))

Siegfried Mureşan, Andrzej Halicki, Michael Gahler, Sebastião Bugalho, David McAllister, Željana Zovko, Nicolás Pascual De La Parte, Isabel Wiseler-Lima, Antonio López-Istúriz White, Wouter Beke, Krzysztof Brejza, Daniel Caspary, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Ondřej Kolář, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Vangelis Meimarakis, Ana Miguel Pedro, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Ingeborg Ter Laak, Matej Tonin, Milan Zver, Ioan-Rareş Bogdan, Daniel Buda, Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Dan-Ştefan Motreanu, Virgil-Daniel Popescu, Adina Vălean, Loránt Vincze, Iuliu Winkler
v imenu skupine PPE

B10-0080/2024

Resolucija Evropskega parlamenta o povečanju odpornosti Moldavije proti ruskemu vmešavanju pred bližajočimi se predsedniškimi volitvami in ustavnem referendumu o vstopu v EU (2024/2821(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih nedavnih resolucij o Republiki Moldaviji,
 - ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani¹, ki vključuje poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje,
 - ob upoštevanju prošnje za članstvo v EU, ki jo je Republika Moldavija vložila 3. marca 2022, in kasnejše dodelitve statusa kandidatke, ki ga je Evropski svet podelil 23. junija 2022 na podlagi pozitivne ocene Komisije in v skladu s stališči Parlamenta,
 - ob upoštevanju sklica prve medvladne konference o pristopu Moldavije k EU, ki je potekala junija 2024,
 - ob upoštevanju členov 2 in 49 Pogodbe o Evropski uniji,
 - ob upoštevanju člena 136(2) Poslovnika,
- A. ker bo Republika Moldavija 20. oktobra 2024 izvedla predsedniške volitve in ustavni referendum o vključevanju v EU;
- B. ker Ruska federacija s provokacijami, dezinformacijami, nezakonitim financiranjem političnih strank, kibernetскими napadi in drugimi hibridnimi sredstvi ogroža stabilnost, suverenost in ustavni red ter demokratične institucije Republike Moldavije; ker si ruske subverzivne dejavnosti v Moldaviji prizadevajo spodkopati podporo javnosti evropski poti, ki jo je izbralo moldavsko prebivalstvo, in spodbujati destabilizacijo;
- C. ker je EU leta 2023 uvedla sankcije proti ključnim moldavskim oligarhom in proruskim simpatizerjem, kot so Ilan Șor, Vladimir Plahotniuc, Igor Ceaika, Gheorghe Cavaliuc in Marina Tauber, na podlagi nedavno vzpostavljenega režima sankcij proti osebam, odgovornim za dejanja, katerih cilj je destabilizacija, spodkopavanje ali ogrožanje suverenosti in neodvisnosti Republike Moldavije;
- D. ker so ZDA, Združeno kraljestvo in Kanada junija 2024 skupaj z razkrile prizadevanja Rusije za sodelovanje v subverzivnih dejavnostih in vmešavanju v volitve, uperjenih proti Republiki Moldaviji;
- E. ker so ZDA septembra 2024 imenovala tri subjekte in dva posameznika zaradi vpletenosti v destabilizirajoča dejanja Rusije v tujini, pri čemer so izpostavile prikrita

¹ UL L 260, 30.8.2014, str. 4.

- zmogljivosti medijske hiše RT, ki se je prej imenovala Russia Today in ki jo financira država; ker so ZDA razkrile, da RT ne izvaja samo medijskih dejavnosti, temveč dejavno sodeluje pri kibernetičnih operacijah, prikritem vplivu, vojaških nabavah, informacijskem vojskovanju v več regijah in prizadevanjih za vmešavanje v moldavske volilne procese ter neposredno podpira ubežnega moldavskega oligarha Ilana Șora in da se usklajuje z ruskimi obveščevalnimi službami, da bi vplival na izid predsedniških volitev v Moldaviji in ustavnega referendumu o pristopu k EU oktobra 2024;
- F. ker je Republika Moldavija sprejela ukrepe za boj proti ruskemu vmešavanju, med drugim s prepovedjo proruskih političnih strank, sankcioniranjem oligarhov, prepovedjo delovanja medijskih hiš, ki širijo dezinformacije, in povečanjem carinskega nadzora;
- G. ker moldavski državljani in voditelji kljub tem poskusom destabilizacije ostajajo odločni, da bodo ostali na izbrani proevropski poti;
- H. ker je Republika Moldavija 3. marca 2022 zaprosila za članstvo v EU, Komisija pa je 17. junija 2022 predstavila mnenja o vlogah, ki so jih predložile Ukrajina, Gruzija in Moldavija; ker je bil Moldaviji 23. junija 2022 podeljen status države kandidatke za članstvo v EU; ker je Komisija v poročilu o širitvenem svežnju za leto 2023, ki ga je predstavila 8. novembra 2023, predstavila devet korakov, ki jih mora Moldavija obravnavati, pri čemer je priporočila začetek pristopnih pogajanj, če bodo izvedene preostale reforme na področju pravosodja, boja proti korupciji in deoligarhizacije; ker je Evropski svet 14. decembra 2023 sklenil začeti pristopna pogajanja, 25. junija 2024 pa je potekala prva medvladna konferenca, s katero so se pogajanja uradno začela; ker pristop k EU ostaja na dosežkih temelječ proces, ki zahteva izpolnitev meril za članstvo v EU;
- I. ker vlada Republike Moldavije izvaja ambiciozen proces političnih, pravosodnih in institucionalnih reform; ker je Republiki Moldaviji kljub dramatičnim posledicam vojne v Ukrajini uspelo dodobra utrditi demokracijo in ohraniti potek reform; ker se izboljšave demokratičnega sistema države kažejo v njenem napredku na različnih mednarodnih indeksih;
- J. ker je EU 24. aprila 2023 v okviru skupne varnostne in obrambne politike vzpostavila partnersko misijo v Moldaviji, da bi povečali odpornost varnostnega sektorja na področju kriznega upravljanja, hibridnih groženj ter boja proti tujemu manipuliranju informacij in vmešavanju;
- K. ker je Moldavija 21. maja 2024 postala prva država, ki je podpisala partnerstvo za varnost in obrambo z EU, ki bo pripomoglo h krepitvi sodelovanja med EU in Moldavijo na področju varnostne in obrambne politike;
- ponovno potrjuje, da je resnično zavezan polnopravnemu članstvu Republike Moldavije v EU in priznava, da ji je mesto v Evropski uniji; meni, da bi bilo njeno članstvo v EU geostrateška naložba v združeno in močno Evropo;
 - Poziva Komisijo, naj pospeši dokončanje dvostranskega postopka pregleda, ki bo omogočil hitro organizacijo prihodnjih medvladnih konferenc in čimprejšnji začetek pogajanj v okviru sklopa I o temeljnih prvinah;

3. Obsoja vse pogostejše zlonamerne dejavnosti, vmešavanje in hibridno vojskovanje Ruske federacije, njenih institucij in pridruženih enot, da bi pred predsedniškimi volitvami in ustavnim referendumom o vključevanju v EU spodkopavale demokratični volilni proces, stabilnost in suverenost Republike Moldavije;
4. znova poziva ruske oblasti, naj spoštujejo neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost Republike Moldavije ter prenehajo s provokacijami ter poskusi destabilizacije države in spodkopavanja njenega ustavnega reda in demokratičnih institucij;
5. poziva EU in njene države članice, naj Republiki Moldaviji zagotovijo vso potrebno pomoč pri krepitvi njenih institucionalnih mehanizmov in zmogljivostih za odzivanje na hibridna tveganja ter za boj proti dezinformacijam in kibernetiskim napadom; poudarja pomen partnerske misije EU v Republiki Moldaviji za krepitev odpornosti moldavskega varnostnega sektorja na področju kriznega upravljanja in hibridnih groženj, vključno s kibernetiko varnostjo ter bojem proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, ter poziva k razširitvi njenega mandata;
6. Spodbuja EU in njene države članice, naj dejavno podpirajo Moldavijo v boju proti dezinformacijam, hibridnim grožnjam, kibernetiskim napadom in večplastnemu ruskemu vmešavanju; poudarja poseben pomen boja proti ponarejanju in instrumentalizaciji zgodovine, ki ju izvaja Rusija, kar poudarja njeno zlonamerno vmešavanje v Republiko Moldavijo in se uporablja za upravičevanje vojaške agresije proti Ukrajini in groženj z nadaljnjo agresijo proti drugim državam; meni, da bi to moralo vključevati krepitev zmogljivosti Republike Moldavije za boj proti dezinformacijam, krepitev njene infrastrukture za kibernetiko varnost ter izboljšanje odpornosti proti tujemu zlonamernemu vplivu, s čimer bi zagotovili varno in demokratično okolje; poziva k večji podpori moldavskemu centru za strateško obveščanje in boj proti dezinformacijam;
7. Poziva EU in podobno misleče države, naj pozorno spremljajo rusko vmešavanje v moldavski volilni proces in naj bodo pripravljene uporabiti obstoječe režime sankcij proti posameznikom in subjektom, ki dejavno sodelujejo pri spodkopavanju in destabilizaciji političnega okolja, širjenju dezinformacij in povzročanju kaosa;
8. poudarja, da je treba nadaljevati proces nacionalnih reform, pa ne samo zato, da bi dosegli politični cilj članstva v EU, ampak predvsem zato, da bi očitno izboljšali življenjski standard za vse dele družbe v državi; pozdravlja široko podporo Republiki Moldaviji pri evropskem povezovanju;
9. poziva EU in njene države članice, naj povečajo finančno in tehnično pomoč Republiki Moldaviji, da bi podprli hiter in učinkovit proces vključevanja države v EU; priporoča oblikovanje trdnih in prožnih orodij, prilagojenih posebnim potrebam Moldavije, da bi učinkovito obravnavali njene gospodarske in strukturne izzive, zagotovili, da bo država še naprej odporna in sposobna izvajati potrebne reforme na poti pristopa k EU ter da bo ustrezno financirana; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj Republiko Moldavijo vključi v instrument za predpristopno pomoč in v svojem predlogu za naslednji večletni finančni okvir (2028–2034) da prednost financiranju držav kandidat, da bi jim zagotovili pot k članstvu v EU;
10. poziva k sprejetju novega načrta za rast za Republiko Moldavijo, da bi jo ustrezno

financirali in podprli pri doseganju ekonomske konvergence z EU; meni, da bi moral ta načrt financirati naložbe v infrastrukturo, človeški kapital ter digitalni in zeleni prehod, da bi spodbudili trajnostno gospodarsko rast;

11. ponovno poziva, naj se med izvajanjem pridružitvenega sporazuma in pristopnimi pogajanjmi navežejo inovativne, dopolnjujoče in prožne interakcije, da se bo lahko Republika Moldavija začela vključevati na enotni trg EU, in sicer na podlagi prednostnega akcijskega načrta in ustreznih sektorskih programov ter z zagotovljenimi ustreznimi sredstvi EU, da bodo lahko moldavski državljani v koristih pristopa uživali že med procesom, ne šele po njegovem zaključku;
12. se zavzema za večjo finančno pomoč iz evropskega mirovnega instrumenta za nadaljnjo krepitev obrambnih zmogljivosti Moldavije, s posebnim poudarkom na sistemih zračne obrambe, mobilnosti in prometu, poveljevanju in nadzoru, elektronskem vojskovanju in logistiki;
13. pozdravlja znatna prizadevanja moldavskih organov za napredek pri programu reform, da bi napredovali na poti k članstvu v EU; pozdravlja napredek Republike Moldavije pri reformi pravosodja, zlasti pri izvajanju priporočil Komisije v zvezi s prošnjo Moldavije za pristop; spodbuja vlado Moldavije, naj še naprej sodeluje z vsemi deležniki, da bi dosegla trajnostno in celovito pravosodno in protikorupcijsko reformo v skladu s priporočili EU in Beneške komisije; poudarja, da ima absolutno prednost krepitev pravne države, ki v procesu pristopa k EU postaja vse pomembnejša in ostaja eden od najpomembnejših pogojev za članstvo v EU, saj se tako zagotovi, da širitev EU okrepi EU in njen enotni trg, ne pa ga oslabi;
14. spodbuja Komisijo, naj Republiki Moldaviji pomaga pri krepitvi njene energetske varnosti, tako da podpre izgradnjo novih elektroenergetskih povezav s sosednjimi državami; poziva Komisijo, naj bo pripravljena ponuditi nujno pomoč v primeru energetske krize pred sezono ogrevanja in med njo; poziva EU, naj podpre projekte za energijsko učinkovitost in obnovljive vire energije kot čist in trajnosten način za diverzifikacijo oskrbe Moldavije z energijo;
15. pozdravlja pristop Moldavije k programom EU, kot so EU4Health, Carina, Obzorje Evropa, LIFE, FISCALIS, Instrument za povezovanje Evrope, program Enotni trg, Digitalna Evropa, Ustvarjalna Evropa, mehanizem EU na področju civilne zaščite, sporazum o skupnem javnem naročanju za javno naročanje zdravstvenih protiukrepov, program za zaposlovanje in socialne inovacije, program Interreg NEXT za črnomorski bazen 2021–2027, program Interreg Podonavje za obdobje 2021–2027, program Interreg NEXT Romunija – Moldavija za obdobje 2021–2027 in program Erasmus+; podpira vključitev Moldavije v pobudo „gostovanje kot doma“;
16. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj izboljšata strateško komuniciranje o EU v Republiki Moldaviji; poziva Komisijo in države članice, naj še naprej podpirajo medijsko pismenost in neodvisnost medijev v Republiki Moldaviji, pa tudi digitalno utrditev njene kritične infrastrukture in zamenjavo informacijskih in komunikacijskih sistemov, ki so ruskega porekla;
17. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladi in

parlamentu Republike Moldavije, Ruski federaciji, Organizaciji združenih narodov,
Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi ter Svetu Evrope.